ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Σύγκλητος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) στη συνεδρίασή της με αριθμό 2980/20 & 21-2-2019 αποφάσισε να εγκρίνει την υιοθέτηση καλών πρακτικών για την ορθή εφαρμογή του προγράμματος ERASMUS+, οι οποίες ισχύουν αναλογικά για όλους τους κύκλους Σπουδών του ΑΠΘ, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία και τον Κανονισμό του εκάστοτε ΠΜΣ.

Επιπρόσθετα, έκτοτε οι διαδικασίες επικαιροποιούνται και εξειδικεύονται σύμφωνα με τις εκάστοτε κατευθύνσεις του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και δημοσιοποιούνται αντίστοιχα από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στην ιστοσελίδα του *https://eurep.auth.gr/el/students/studies*

Η ως άνω Απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ έχει ως ακολούθως:

Α) Εξερχόμενοι Φοιτητές

Τα ακόλουθα αποσκοπούν στη διασφάλιση του δικαιώματος των μετακινούμενων πρακτικών φοιτητών για αυτόματα και πλήρη αναγνώριση της περιόδου φοίτησής τους σε κάποιο συνεργαζόμενο ίδρυμα, με την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης των ακαδημαϊκών τους υποχρεώσεων.

1. Κατά τη συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης για Σπουδές (Learning Agreement for Studies), η οποία λαμβάνει χώρα πριν από την έναρξη της μετακίνησης, θα πρέπει ο εκάστοτε Συντονιστής ECTS, ως ο ορισμένος εκπρόσωπος του οικείου Τμήματος βάσει της Υπουργικής Απόφασης υπ. Αριθ. Φ.821/2318Τ/89676/Ζ1, να διασφαλίσει ότι ο φόρτος εργασίας του μετακινούμενου στο Ίδρυμα Υποδοχής, μέσω της δήλωσης των αντίστοιχων ακαδημαϊκών υποχρεώσεων στο σχετικό πίνακα του ανωτέρω εντύπου (έστω Πίνακας Α), θα ανέρχεται στις 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS credits) για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Για λόγους ευελιξίας και δεδομένης της ανομοιογένειας των προγραμμάτων σπουδών επιτρέπεται απόκλιση από τον ανώτερο κανόνα (είτε θετική είτε αρνητική) κατά τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων ενός (1) μόνο μαθήματος στην περίπτωση ακαδημαϊκού τριμήνου ή εξαμήνου και δύο (2) μαθημάτων στην περίπτωση μετακινήσεων για ένα ακαδημαϊκό έτος.
2. Στο ίδιο στάδιο, δηλαδή κατά την συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης, ο Συντονιστής ECTS θα πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη αναγνώριση του προαναφερόμενου φόρτου εργασίας μέσω της καταγραφής στον αντίστοιχο πίνακα της Συμφωνίας Μάθησης (έστω Πίνακας Β) των πιστωτικών μονάδων και μαθημάτων/ακαδημαϊκών υποχρεώσεων από τα οποία θα απαλλαγεί με την επιτυχή ολοκλήρωση των αναφερόμενων στον Πίνακα Α.

Το πλαίσιο της διαδικασίας αυτής πρέπει να φέρει τη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης ή αντίστοιχου αρμόδιου οργάνου του οικείου Τμήματος, μέσω σχετικής απόφασης (η οποία θα μπορούσε να ληφθεί άπαξ). Η απόφαση αυτή καταγράφεται στο έντυπο Αίτηση-Δήλωση που καταθέτουν οι μετακινούμενοι φοιτητές στο Τμήμα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

3. Η προαναφερόμενη αναγνώριση θα πρέπει να διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

   I. **Υποχρεωτικά μαθήματα** με βάση το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος του ΑΠΘ και με την προϋπόθεση ταύτισης κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου του προσφερόμενου μαθήματος στο Ίδρυμα Υποδοχής με το μάθημα του οικείου Τμήματος.

   Αναγνώριση: Μαθήματα τα οποία οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα αναγνωρίζονται με τον τίτλο που έχουν στο οικείο Τμήμα.

   Συνίσταται ως απαραίτητη η ενυπόγραφη συναίνεση του διδάσκοντα πριν από τη συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης.

   II. Μαθήματα επιλογής (κατεύθυνσης ή μη) με βάση το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, στα οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση ταύτισης του περιεχομένου, αλλά για τα οποία θα πρέπει να διασφαλίζεται η ένταξή τους στο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει η Σχολή, το Τμήμα ή ο Τομέας/Κατεύθυνση του Τμήματος.

   Αναγνώριση: Τα μαθήματα που οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα μπορούν να αναγνωρίζονται είτε με τον τίτλο που έχουν στο Ίδρυμα Υποδοχής είτε με τον τίτλο μαθήματος του οικείου Τμήματος, εφόσον υπάρχει αντιστοιχία περιεχομένου μεταξύ των μαθημάτων από τα 2 ιδρύματα. Ενημερωτικά σημειώνεται ότι το πρόγραμμα ηλεκτρονικής μηχανογράφησης των Γραμματειών υποστηρίζει την αναγνώριση και ένταξη μαθημάτων ΠΑΝ (Μαθήματα Προγραμμάτων Ανταλλαγής) στο Πρόγραμμα Σπουδών του κάθε Τμήματος. Τα μαθήματα αυτά θα μπορούν να δηλώνονται στη συμφωνία μάθησης είτε με τον τίτλο του, στην περίπτωση αντίστοιχου μαθήματος στο πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, είτε χωρίς τον τίτλο τους αλλά ως «μάθημα επιλογής» (κατεύθυνσης ή μη).

   Συνίσταται η εισαγωγή στα προγράμματα σπουδών ενός ικανού αριθμού μαθημάτων επιλογής (κατεύθυνσης ή μη) που να εντάσσονται στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η ένταξη τέτοιων μαθημάτων προσφέρει ευελιξία στα Τμήματα αναφορικά με την αναγνώριση των μαθημάτων και εμπλουτίζονται τα προγράμματα σπουδών με μαθήματα τα οποία ενδεχομένως δεν διδάσκονται στο Τμήμα (πχ. λόγω απουσίας σχετικών μελών ΔΕΠ), αλλά είναι συναφή με το οικείο πρόγραμμα σπουδών.

III. Μαθήματα <u>ελεύθερης</u> επιλογής, στα οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση ταύτισης του περιεχομένου ούτε η ένταξη στο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα ή Τομέας/Κατεύθυνσης του Τμήματος.

Αναγνώριση: Τα μαθήματα αυτής της κατηγορίας τα οποία οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα αναγνωρίζονται με τον τίτλο που έχουν στο Ίδρυμα Υποδοχής. Διευκρινίζεται ότι ο μέγιστος αριθμός των ECTS των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που δηλώνεται στη συμφωνία μάθησης πριν την μετακίνηση πρέπει να ταυτίζεται με τον αριθμό των ECTS των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που επιτρέπει το οικείο πρόγραμμα σπουδών. Επιπλέον τα μαθήματα αυτά θα μπορούν να δηλώνονται στη συμφωνία μάθησης χωρίς τον τίτλος τους ως «μάθημα ελεύθερης επιλογής».

Συνίσταται επικουρικά και στο πλαίσιο προσεχών αναμορφώσεων των προγραμμάτων σπουδών η εισαγωγή ενός μικρού αριθμού μαθημάτων επιλογής (π.χ. 6-10 ECTS τους).

4. Στην περίπτωση μαθημάτων του γνωστικού αντικειμένου του οικείου Τμήματος (υποχρεωτικά ή επιλογής) μπορείτε να δείτε σχετικά αναλυτικά παραδείγματα αναγνώρισης στο Παράρτημα Ι (επισυνάπτεται). Στην περίπτωση μαθημάτων που δεν εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο του οικείου Τμήματος, αυτά αναγνωρίζονται ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Για την αναγνώριση των μονάδων και από τα μαθήματα αυτά εφαρμόζονται οι εναλλακτικοί συνδυασμοί που προτείνονται στο Παράρτημα Ι. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την επιλογή των μαθημάτων και τη σύνταξη της συμφωνίας μάθησης, οι υπό μετακίνηση φοιτητές καθοδηγούνται από το συντονιστή ECTS, εφόσον δηλώνουν μαθήματα εκτός γνωστικού αντικειμένου, αυτά να έχουν τόσες πιστωτικές μονάδες όσες το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος επιτρέπει να συγκεντρώσουν οι φοιτητές από μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Αυτό θα διασφαλίσει, άλλωστε, την αναγνώρισή τους με την επιστροφή από το Ίδρυμα Υποδοχής. Η ένταξη τέτοιων μαθημάτων στα προγράμματα σπουδών θα μπορεί να ικανοποιήσει την ανάγκη πλήρους αναγνώρισης της περιόδου μετακίνησης (60 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό έτος, 30 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, 20 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό τρίμηνο).
5. Σε περίπτωση απόκλισης ως προς τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων μεταξύ Α.Π.Θ. και Ιδρύματος Υποδοχής, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο μέγιστος βαθμός ευελιξίας και να εξετάζονται όλοι οι πιθανοί συνδυασμοί αναγνώρισης μετά την επιστροφή του φοιτητή, πάντα στο πλαίσιο του κανονισμού του εκάστοτε προγράμματος σπουδών. <u>Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξαντλούνται τα περιθώρια διασφάλισης της αναγνώρισης όλων</u>

των πιστωτικών μονάδων που θα φέρει ο φοιτητές από το Ίδρυμα Υποδοχής. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της «**δίκαιης αναγνώρισης**» (fair recognition) που προβλέπεται από τον Οδηγό ECTS και η οποία επιτρέπει την απόκλιση 1 ή 2 μονάδων, πάντα προς όφελος του μετακινούμενου.

6. Μετά την επιστροφή των μετακινούμενων φοιτητών, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ αναγνώριση όλων των μονάδων που επιστρέφουν οι μετακινούμενοι, μετά από επιτυχή εξέταση/αξιολόγηση βάσει των συμφωνηθέντων. Η αναγνώριση θα ακολουθεί την υπογεγραμμένη συμφωνία μάθησης (αρχική ή αυτή που έχει προκύψει κατόπιν αλλαγών) η οποία είναι δεσμευτική για το Τμήμα και το Α.Π.Θ. Οι μετακινούμενοι έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης στο τέλος των σπουδών τους της πρόβλεψης του άρθρου 60 του Κανονισμού του Α.Π.Θ., στη οποία αναφέρεται ότι «ο φοιτητής/τρια δικαιούται να εξεταστεί σε δύο επιπλέον επιλεγόμενα μαθήματα, ο βαθμός των οποίων θα αντικαθιστά χαμηλότερους βαθμούς άλλων επιλεγόμενων μαθημάτων». Βάσει αυτού του άρθρου μπορεί ο φοιτητής με δική του δήλωση και μόνο στο τέλος των σπουδών του να αιτηθεί 2 επιλεγόμενα μαθήματα, τα οποία μπορεί να είναι μαθήματα που ολοκλήρωσε επιτυχώς κατά τη φοίτησή του στο Ίδρυμα Υποδοχής, να μην προσμετρηθούν στο τελικό βαθμό του πτυχίου του και πάντα με την προϋπόθεση ότι συμπληρώνει τα απαραίτητα ECTS για τη λήψη του πτυχίου.
7. Επιπλέον πιστωτικές μονάδες από μαθήματα ελεύθερης επιλογής, τα οποία υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες από τα Τμήματα του Α.Π.Θ. πιστωτικές μονάδες, συνιστούν τις περισσότερες φορές μη ορθή επιλογή μαθημάτων στη συμφωνία μάθησης των μετακινούμενων , εκτός και αν το Ίδρυμα Υποδοχής δεν προσφέρει άλλες δυνατότητες επιλογής μαθημάτων στους φοιτητές Erasmus. Στην περίπτωση αυτή, οι συντονιστές ECTS οφείλουν να επανεξετάσουν εκ νέου το πρόγραμμα σπουδών του συνεργαζόμενου Ιδρύματος και, εφόσον, αυτό δεν πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για αναγνώριση μαθημάτων στους προπτυχιακούς μετακινούμενους φοιτητές, τότε θα μπορούσε να εξεταστούν τα ενδεχόμενα (α) περιορισμού της διμερούς συμφωνίας στο επίπεδο της κινητικότητας φοιτητών δεύτερου και τρίτου κύκλου (μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου, αντιστοίχως), (β) περιορισμού της διμερούς συμφωνίας μόνο στο επίπεδο κινητικότητας διδασκόντων ή (γ) διακοπής της διμερούς συμφωνίας με το συγκεκριμένο Ίδρυμα. Άλλωστε, το ΤΕΕΠ καλεί κάθε χρόνο τα Τμήματα σε αξιολόγηση των διμερών συμφωνιών τους και τα ζητήματα διαθεσιμότητας μαθημάτων προς τους φοιτητές αποτελεί σοβαρό κριτήριο αξιολόγησης

το οποίο μπορεί να στοιχειοθετήσει την αναπροσαρμογή ή και τη διακοπή μιας διμερούς συμφωνίας.

8. Ως συνέπεια των προηγούμενων σημείων, συνίσταται να γίνεται από τους Συντονιστές ECTS ενημέρωση των φοιτητών για τις δυνατότητες μετακίνησης μέσω του προγράμματος Erasmus+ ήδη από τα πρώτα έτη εισαγωγής στο ΑΠΘ. Η έγκαιρη αυτή ενημέρωση θα έχει ως στόχο της το σωστό προγραμματισμό των φοιτητών ως προς τις δυνατές κατηγορίες μαθημάτων προς επιλογή στα Ιδρύματα Υποδοχής, καθώς και τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων για την υλοποίηση της μετακίνησης.
9. Ο ρόλος του Συντονιστή ECTS ενός Τμήματος, όπως αυτός ορίζεται από την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Φ.821/2318Τ/89676/Ζ1, κρίνεται ως πολύ σημαντικός καθώς διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή του προγράμματος Erasmus+ στο οικείο Τμήμα και κατ' επέκταση στο Α.Π.Θ., η οποία ταυτίζεται με την πλήρη αναγνώριση της περιόδου φοίτησης των μετακινούμενων φοιτητών στο Ίδρυμα Υποδοχής. Για το λόγο αυτό προτείνεται η αποφυγή της τακτικής αλλαγής του Συντονιστή ECTS για λόγους συνέχειας και αποτελεσματικότερης διαχείρισης της κινητικότητας των φοιτητών. Προτείνεται, επίσης, ο Συντονιστής ECTS να αποτελεί μέλος της επιτροπής προγραμμάτων σπουδών του οικείου Τμήματος λόγω του μεγάλου βαθμού διασύνδεσης των ζητημάτων των μετακινήσεων με τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων, καθώς και μέλος της Γενικής Συνέλευσης Τμημάτων ώστε να ενημερώνει τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης για τα θέματα του προγράμματος Erasmus. Υπενθυμίζεται ότι τα θέματα αυτά αφορούν πλέον ένα μεγάλο αριθμό φοιτητών (τουλάχιστον 600 φοιτητών ανά έτος) οι οποίοι αξιοποιούν τις γνώσεις και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του Συντονιστή ECTS και δικαιούνται την πλήρη αναγνώριση της φοίτησής τους στο Ίδρυμα Υποδοχής.

Β) Εισερχόμενοι Φοιτητές

1. Κρίνεται απαραίτητη η διασφάλιση επαρκούς γνώσης της γλώσσας διδασκαλίας από τους εισερχόμενους μετακινούμενους, βάσει των προϋποθέσεων της διμερούς συμφωνίας. Συνίσταται η υποχρεωτική αποστολή αναγνωρισμένου πιστοποιητικού γλωσσομάθειας (όπου απαιτείται από τα Τμήματα) και υπό την προϋπόθεση ότι η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνεται στο παράρτημα της διμερούς συμφωνίας.
2. Υποχρεωτική αποστολή της βαθμολογίας των εισερχόμενων φοιτητών στα Ιδρύματα Προέλευσης (Transcript of Records) όχι αργότερα των πέντε εβδομάδων μετά τη λήξη της περιόδου μετακίνησης. Υπενθυμίζεται ότι η μη τήρηση της συγκεκριμένης υποχρέωσης δύναται να αποτελέσει λόγο διακοπής ης συνεργασίας μεταξύ δύο Ιδρυμάτων και για το λόγο αυτό θα πρέπει ο συντονιστής ECTS σε συνεργασία με τα

μέλη της Γραμματείας των Τμημάτων να φροντίζουν για την έγκαιρη αποστολή της βαθμολογίας των εισερχόμενων φοιτητών.

Σημειώνεται ότι οι όροι «φοιτητής», «φοιτητές, «καθηγητής», «καθηγητές» αναφέρονται σε όλα τα φύλα.